

da Loven kom frem, heller ikke nogen særlig Ven af, at Erstatningsbeløbet skulde kunne fastsættes ved Forhørets Slutning af vedkommende Dommer, men de, der forsvarede dette, gjorde det i en god Hensigt, fordi de mente, at det ikke alene var den billigste, men ogsaa den hurtigste Maade for den Paagjældende til at komme til sin Erstatning paa, og det maa erindres, at naar det virkelig skulde være gaaet til i mange Tilfælde, som den ærede Forespørger antydede, at Folk have ladet sig overtale af Forhørsdommeren til at modtage en Erstatning, som formentlig er for lille, kan der ogsaa have været ret fornuftige Grunde for de Paagjældende dertil. For det Første kan det have den Grund, at disse Venge faae de strag, medens det, naar de skulle føre en Sag, kan vare Aar og Dag, før de faae Noget, og dernæst er det jo ikke altid givet, at de ville vinde Sagen, men det kan godt være, at det efter en lang Proces vilde have endt med, at de slet ikke fik Noget. Jeg kjender, som sagt, ikke de Tilfælde, den ærede Forespørger sigtede til, og kan derfor ikke udtale mig nærmere derved, men jeg kan kun sige, at fra et almindeligt Synspunkt betragtet kan det gjerne være, at de Paagjældende ikke have handlet saa tosset ved at gaa ind paa at modtage det, de ved den Leilighed kunde faae. Jeg vil for Resten i denne Forbindelse bemærke, at det kan gjerne være, at denne Lov ikke er bleven meget almindelig kjendt blandt Publikum, men det kan ogsaa gjerne være, at det ikke er den virkelige Grund til, at den ikke er bleven mere benyttet, thi en anden samtidig Lov, der blev vedtaget i forrige Samling, Loven om Erstatning til Vidner, bliver benyttet meget. Den har i alt Fald banet sig Vej til Befolkningens Bevidsthed, saa at den bliver benyttet overmaade meget, og medens jeg, naar jeg skal dømme efter den hidtilværende Erfaring, ikke tror, at disse Erstatninger for Varetægtsfængsel ville blive af nogen hynderlig Betydning i finantiel Henseende, ville faae nogen stor økonomisk Betydning, er jeg ganske overbevist om, at Loven om Erstatning til Vidner vil komme til at koste Kommunen ganske betydeligt. Det vil blive mange, mange Gange større Beløb, der vil blive Tale om efter den Lov end efter den anden. Ogsaa denne Betragtning har hos mig fremkaldt nogen Tvivl, om Aarsagen, som den ærede Forespørger antydede, just skulde ligge i, at Befolkningen ikke kjender Loven; thi som sagt, den samtidige Lov om Erstatning til Vidner lader det til, at Folk kjende overmaade godt, og at de allerede have lært at benytte sig af den i stort Om-

fang. Jeg kan derfor ikke sige Andet, end at jeg kan ikke frasælde den Opfattelse, jeg har gjort gjældende i den omtalte Resolution, men maa fastholde den, som den er, men paa den anden Side har det ikke kunnet være og kan heller ikke nu være Meningen, at man bør lægge Hindringer i Veien for nogen som helst rimelig Sag af den Art ved at negte Folk fri Proces.

Forespørgeren (Schjøttz): Den høitærede Justitsminister har naturligvis Ret i, at man ikke ved Spørgsmaalet om fri Proces overhovedet kan udelukke et Stjern af Administrationen; men med Hensyn til Grændserne for dette Stjern af Administrationen er Lovens Affattelse ganske klar. I § 1 staar der: „Den, der har været underkastet Varetægtsfængsel og derefter frifindes eller løslades, uden at Sagen forfølges til Dom, har Krav paa en af Retten fastsat Erstatning“. Om Erstatningen kan gives, bliver det Domstolens Sag at afgjøre. Det, Administrationen skal paase, er kun dette, for det Første om Vedkommende har været underkastet Varetægtsfængsel, for det Andet om, naar han derefter er frifunden og løsladt, uden at Sagen er gaaet til Doms, Betingelserne iøvrigt for Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel skulle prøves efter § 3 ved Domstolene, og mener jeg, som jeg antydede før, at Domstolene maa have fuldt Stjern over, hvorvidt Betingelserne ere til Stede. Det kan aldrig tilkomme en administrativ Embedsmand efter den Affattelse, § 3 og Loven i det Hele har, at fælde en Realitetsdom om, hvorvidt Kravet paa Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel er begrundet eller ikke. Det er vistnok ogsaa nærmest Regel i dansk Ret, at alle Erstatningsspørgsmaal høre under Domstolens Afgjørelse, medmindre der i de forskellige Love er en ganske klar og tydelig Undtagelse, og jeg maa derfor fastholde, at den Opfattelse af Resolutionen ikke er rigtig, og som bemærket før, strider den bestemt mod hele den Retstilstand, vi have paa dette Omraade. Thi Regelen er den, at i beneficerede Sager har den Beneficerede tillige fri Sagfører. Jeg tror ikke, der er nogen Utilbøielighed til at anlægge disse Sager. Jeg tror, at Grunden til, at ikke mange Sager ere anlagte, ikke er den, at der ikke har været tilstrækkeligt Materiale til at anlægge dem, men Grunden maa søges i Ubekjendtskab med, at Loven eksisterer og med Lovens Bestemmelser, og her mener jeg, at der er en temmelig stor Opgave for Pressen, nemlig at gjøre denne Lov mere bekjendt. Desuden er efter min Mening en af Grundene dertil den